

Ügyszám: NAIH/2016/5004/5/H.

Tárgy: Az MKB Bank Zrt.
adatkezelési tájékoztatása

HATÁROZAT

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) elrendeli, hogy az **MKB Bank Zrt.** (a továbbiakban: Kötelezett) (1056 Budapest, Váci u. 38.) nyújtson tájékoztatást [...] Panaszos [...] részére, az őt érintő [...] számú szerződéssel összefüggő adatkezelés minden körülményéről.

A Hatóság továbbá a Kötelezettet az általa jogellenesen megtagadott adatkezelési tájékoztatás miatt

**500.000 Ft, azaz ötszázezer forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezi.

A Hatóság egyidejűleg elrendeli jelen határozat azonosító adatokkal való nyilvánosságra hozatalát a honlapján.

A Kötelezett a megtett intézkedéseiről a közléstől számított 30 napon belül tájékoztassa a Hatóságot.

A bírságot a határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül a Hatóság központosított bevételek beszedési célelszámolási forintszámlája (10032000-00319425-30006009) javára kell megfizetni. Az összeg átutalásakor hivatkozzon a NAIH/2016/5004/H. BÍRS. számra.

A hatósági eljárás kapcsán eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről a Hatóság nem rendelkezett.

E döntés ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs, de a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, azonban a Hatósághoz elektronikus úton benyújtandó keresettel lehet kérni annak bírósági felülvizsgálatát. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30.000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos.

Az adatvédelmi bírság meg nem fizetése esetén a kiszabott összeget a befizetési határidő utolsó napját követő naptól késedelmi pótlék terheli, melynek mértéke a mindenkor érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A meg nem fizetett bírság és késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, melynek behajtása adók módjára történik.

INDOKOLÁS

I. Előzmények

Panasz érkezett a Hatósághoz, melyben a Panaszos jogi képviselője azt kifogásolta, hogy 2016. április 14. napján tájékoztatást kért meghatalmazottként a Panaszos [...] számú szerződéssel összefüggő személyes adatainak kezelésével kapcsolatban a Kötelezettől, azonban kérelmére az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 15. § (4) bekezdésében foglalt határidőn belül nem kapott választ. A tájékoztatáskérés a hitelszerződéssel összefüggésben nyilvántartott személyes adatokra, az adatok forrására, az adatkezelés céljára és jogalapja, az adatfeldolgozó neve és címére, illetve az adatkezeléssel összefüggő tevékenysége, valamint az adattovábbítás céljára, jogalapjára és címzettjére terjedt ki.

Tekintettel arra, hogy a Kötelezett nem válaszolt, a Panaszos jogi képviselője 2016. június 21. napján kelt levelével a fentieknek megfelelően ismételten tájékoztatást kért a Panaszos személyes adatainak kezelésével összefüggésben, mely kérelmére a Kötelezett által adott válasz azonban nem tartalmazta a kérelmében, valamint az Infotv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott valamennyi adatkezelési körülményt.

Ezen 2016. június 21. napján kelt tájékoztatási kérelemre a Kötelezett 2016. július 20. napján kelt válaszlevele az alábbiakat tartalmazta az adatkezelés körülményei tekintetében: a Panaszos az általa megkötött hitelszerződéssel kapcsolatosan a szerződés megkötése, a szerződés szerű teljesítés érdekében bocsátotta a Kötelezett részére személyes adatait. Az adatok konkrét felsorolását azonban már nem tartalmazta a válaszlevél. Az adatkezelés jogalapjának az érintett hozzájárulását jelölték meg. Az adatkezelés időtartamát pedig a szerződéses jogviszony megszűnését követő tíz évben határozták meg. Ezen túlmenően más információt nem tartalmazott a Kötelezett válaszlevele az adatkezelés körülményei tekintetében.

Mivel a Hatóság a bejelentésben foglaltakat – a Kötelezett 2016. július 20. napján kelt levelében írtakat is áttekintve – megalapozottnak látta, az Infotv. 55. § (1) bekezdés a) pontjának ab) alpontja alapján a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülése érdekében hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indított a Kötelezett panasszal érintett adatkezelési tájékoztatási tevékenységével kapcsolatban.

II. Az eljárás menete, a tényállás tisztázása

A Hatóság az eljárás megindításáról a NAIH/2016/5004/H. ügyszámú levelében értesítette a Kötelezettet, egyidejűleg a tényállás tisztázása érdekében végzésében felhívta arra, hogy adjon választ a Hatóság által feltett adatkezelési kérdésekre és küldje meg a választát alátámasztó okiratokat.

A Kötelezett válaszlevelében arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a Panaszos képviseletében eljáró ügyvéd 2016. április 14. napján kelt adatkezelési tájékoztatásra irányuló kérelme a Kötelezett Lakossági Restrukturálási és Követeléskezelési Igazgatóságához – mint kölcsönügylet kezeléssel foglalkozó szervezeti egységhez – került továbbításra, tekintettel arra, hogy a Panaszos hitelügylete késedelmet mutatott. A követeléskezeléssel foglalkozó ügyintéző 2016. április 28. napján belső e-mail levelezés útján segítséget kért az Igazgatóságot támogató jogi területtől, melynek eredményeként a területet támogató jogtanácsos 2016. május 2. napján küldte meg a részletes jogi állásfoglalást és a Panaszosnak szánt válaszlevél tervezetét. A követeléskezeléssel foglalkozó munkatársnak így kellő időben rendelkezésére állt az ügyben

szükséges állásfoglalás és levéltervezet, azonban a válaszadásra megadott törvényes határidőn belül nem küldte meg a választ a Panaszos részére. Ennek okaként a Kötelezett egyedi ügyintézői mulasztásra hivatkozott.

A 2016. június 21. napján kelt tájékoztatás iránti kérelemmel kapcsolatban a Kötelezett azt nyilatkozta, hogy arra a törvényes határidőn belül válaszoltak, a levél tartalmát illetően azonban ügyintézői félreértés történt, mivel a kezelt adatokra vonatkozó rész nem lett a válaszbba integrálva. A Kötelezett ezzel kapcsolatban belső vizsgálatot folytatott le, melynek eredményeként megállapította, hogy az ügyintézői félreértést az okozhatta, hogy az ügyintéző a válasz elektronikus tervezetéhez fűzött, a szövegszerkesztő programban beszúrt jogászai megjegyzéseket – melyek részletesen tartalmazták, hogy mely részekkel és hol kell kiegészíteni a választervezetet – nem észlelte közvetlenül az elektronikus levelezőrendszerben megnyitottan. Ahhoz ugyanis, hogy a postafiókban közvetlenül megjelenő dokumentumban is láthatóvá váljanak a szövegszerkesztő programban használt megjegyzések, el kell végezni bizonyos beállításokat a levelezőprogramban. Másrészt az ügyintéző feltehetően figyelmetlenül és felületesen olvashatta el a tervezet szövegét, azt nem értelmezte kellően, illetve alaptalanul bízott a jogi támogatás által készített tervezet teljességében és véglegességében.

A Kötelezett tájékoztatása szerint a panasszal érintett hitelszerződéshez – azzal egy okiratba foglaltan – a hitel biztosítékául zálogszerződést és készfizető kezességvállalást alapító szerződést is kötöttek a felek. Ezen túlmenően, tekintettel arra, hogy a hitelügylet lakás-takarékpénztárnál elhelyezett harmadik személy által nyújtott biztosítékot is tartalmazott, erre nézve a felek között, valamint a felek és az óvadékot nyújtó magánszemély között óvadéki szerződések is létrejöttek. Továbbá a Panaszos tájékoztatás iránti kérelmével kapcsolatosan panaszkezelés is megvalósult a Kötelezett részéről. Mindezen esetben szükségessé vált a Panaszos személyes adatainak a kezelése, melyek eltérő célú adatkezeléseket jelentenek. A Kötelezett nyilatkozata szerint valamennyi ügygel összefüggő adatkezelés esetében az adatok forrása az érintett Panaszos volt.

A Kötelezett tájékoztatása szerint a hitel-, zálog- és kezességi szerződés alapján a szerződéskötéshez szükséges adatok az alábbiak:

- az adós, a zálogkötelezett és a kezes azonosító adatai: név, születési név, anyja neve, születési hely és idő, személyi igazolvány száma, személyi szám, adóazonosító jel, állandó lakcím, levelezési cím.
- a hitelügylet adatai: hitelcél, hitelösszeg, futamidő, lejárat, rendelkezésre tartás, havi törlesztőrészlet, THM, kamat és kamatperiódus, költségek, a zálogtárgy (fedezeti ingatlan), tulajdoni lap szerinti adatai (cím, hrsz., tulajdonosok, tulajdoni arányok, ingatlan megnevezése/besorolása, bejegyzett terhek). A hitel lejárat dátuma: 2027. augusztus 20.
- A lakás-előtakarékossági szerződés mint biztosíték esetében: a szerződéskötő fél neve, kedvezményezett neve, szerződés száma, kelte, módoszata, maximális szerződéses összeg.

A Panaszos lezárt panaszügyével összefüggésben kezelt személyes adatok: banki belső panaszazonosító szám, ügyfélazonosító, név, ügyféltípus (lakossági), rezidensjelző (belföldi), személyi igazolvány száma, adóazonosító jel, levelezési cím, elektronikus elérhetőségek (e-mail, telefon, mobiltelefon), panasz leírása, panasz megoldása.

A Kötelezett behajtási tevékenység végzésére 2013. február 12. napján keretszerződést, illetve a 2013. február 12. és 2013. augusztus 12. közötti időszakra az egyes adósokkal szembeni követelésérvényesítési tevékenységre vonatkozóan egyedi megbízási szerződést kötött a [...] Kft.-vel. A követelésérvényesítési tevékenységhez szükséges adatok átadásának jogalapja a követeléskezelő cég részére a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi

CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 161. § (1) bekezdés c) pontja¹ volt. Tekintettel arra, hogy a Panaszossal kapcsolatban a Kötelezett lejárt követelést tart nyilván, a fenti követelésérvényesítési tevékenység miatt jogosult volt a Kötelezett az alábbi adatokat továbbítani a követeléskezelő cég felé: az adós azonosító adatai (név, cím, elérhetőség), szerződésszám, követelés összege és jogcíme, értéknap, adós bankszámlaszáma, biztosítékok adatai (jelzálog esetén zálogtárgy adatai, kezes, óvadékot nyújtó adatai).

Ezen túlmenően a Kötelezett tájékoztatása szerint a Panaszossal szemben más jogosult által kezdeményezett végrehajtási eljárás is indult, amelybe a Kötelezett mint zálogjogosult bekapcsolódott, ezért ezen végrehajtási eljárásban szintén a Hpt. 161. § (1) bekezdés c) pontja alapján, lejárt követelés érvényesítése céljából történt adatátadás a bírósági végrehajtó részére. A Kötelezett hivatkozott továbbá a Hpt. 161. § (2) bekezdés i) pontjára² is, mely alapján a bírósági végrehajtó szintén jogosult az érintett banktitoknak minősülő adatainak megismerésére.

Az adatkezelés időtartamával kapcsolatban a Kötelezett továbbá azt a tájékoztatást nyújtotta – hivatkozva „A bankszámlák vezetéséről, a betétgyűjtésről és a kapcsolódó szolgáltatásokról” elnevezésű üzletszabályának rendelkezéseire –, hogy a Kötelezett és az adott ügyfél között létrejött szerződés esetében a szerződés megszűnését követően a szerződésből, illetve annak megszűnéséből eredő jogok érvényesítése mint adatkezelési célok esetében a Kötelezett a szerződéses jogviszony megszűnését követő tíz évig jogosult az ügyfelek személyes adatait kezelni. Ezen adatkezelések esetében az adatkezelések jogalapja az érintett hozzájárulása, és a tíz éves adatmegőrzési időtartam egy vélelmezett elévülési időt is figyelembe vevő maximális igényérvényesítési időhatár.

III. Az eljárás során a Hatóság által megvizsgált dokumentumok:

- a Panaszos, illetve képviselője és a Kötelezett közötti levelezések másolata
- képernyőkép a Panaszosnak a Kötelezethozottól nyilvántartott törzsadatairól
- megbízási szerződés az MKB Bank Zrt. és a [...] Kft. között (Kötelezett)
- megbízási keretszerződés az MKB Bank Zrt. és a [...] Kft. között (Kötelezett)

IV. Az ügyben alkalmazandó jogszabályi előírások

A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: Adatvédelmi Irányelv) 12. cikk a) pontja alapján: „A tagállamoknak biztosítaniuk kell minden érintett számára a jogot, hogy az adatkezelőtől korlátozás nélkül, ésszerű időközönként, túlzott késedelem vagy költség nélkül:

¹ Hpt. 161. § (1) bekezdés c) pont: „A pénzügyi intézmény érdeke ezt az ügyféllel szemben fennálló követelése eladásához vagy lejárt követelése érvényesítéséhez szükségessé teszi. a pénzügyi intézmény érdeke ezt az ügyféllel szemben fennálló követelése eladásához vagy lejárt követelése érvényesítéséhez szükségessé teszi.”

² Hpt. 161. § (2) bekezdés i) pont: „Az (1) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján a banktitok megtartásának kötelezettsége nem áll fenn bírósági végrehajtási eljárásban és a bírósági végrehajtó által lefolytatott közigazgatási végrehajtási eljárásban – ideértve a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 79/C. § (2) bekezdése alapján a közös számla nem adós tulajdonosának nevére és címére vonatkozó megkeresést is – eljáró végrehajtóval, valamint a bírósági végrehajtási eljárásba a lakáscélú állami támogatásokról szóló kormányrendeletek alapján bekapcsolódni szándékozó fővárosi és megyei kormányhivatallal szemben e szerveknek a pénzügyi intézményhez intézett írásbeli megkeresése esetén.”

- megerősítést kapjon arról, hogy rá vonatkozóan adatok feldolgozása folyamatban van-e, továbbá, hogy információt kapjon legalább az adatfeldolgozás céljáról, az érintett adatkategóriákról, a címzettekről vagy a címzettek kategóriáiról, akik felé az adatokat továbbítják,
- érthető formában értesítést kapjon az adatfeldolgozás alatt álló adatokról és azok forrásával kapcsolatos minden rendelkezésre álló információról,
- tájékoztatást kapjon a rá vonatkozó adatok automatizált feldolgozása során alkalmazott logikáról legalább a 15. cikk (1) bekezdésében említett automatizált döntések esetében.”

Magyarország Alaptörvénye VI. cikk (1)-(2) bekezdése értelmében: „(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét [...] tiszteletben tartsák.

(2) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.”

Az Infotv. 3. § 2. pontja szerint: „személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés.”

Az Infotv. 15. § (1) bekezdése szerint: „Az érintett kérelmére az adatkezelő tájékoztatást ad az érintett általa kezelt, illetve az általa vagy rendelkezése szerint megbízott adatfeldolgozó által feldolgozott adatairól, azok forrásáról, az adatkezelés céljáról, jogalapjáról, időtartamáról, az adatfeldolgozó nevééről, címéről és az adatkezeléssel összefüggő tevékenységéről, az adatvédelmi incidens körülményeiről, hatásairól és az elhárítására megtett intézkedésekről, továbbá – az érintett személyes adatainak továbbítása esetén – az adattovábbítás jogalapjáról és címzettjéről.”

V. A Hatóság megállapításai

V. 1. A Kötelezett tevékenysége

Az MKB Csoport Magyarország egyik vezető pénzügyi szolgáltató csoportja. A Kötelezett az MKB Csoport tagja. A Kötelezett Magyarország egyik piacvezető hitelintézete, tevékenysége pénzügyi szolgáltatások széles kínálatára terjed ki. Ezen pénzügyi szolgáltatások igénybevételéhez szükséges szerződések megkötése, a szerződésekben foglaltak teljesítése személyes adatok kezelésével jár együtt.

Jelen ügy alapját a Kötelezett és Panaszos között létrejött [...] számú hitelszerződés és annak teljesítése biztosítékul szolgáló szerződések képezik. Valamennyi szerződés szükségképpen személyes adatokat is tartalmaz. A Panaszos jogi képviselőjén keresztül tájékoztatást kért a hitelszerződéssel összefüggésben személyes adatainak kezeléséről. Jelen határozat tárgya ezen tájékoztatás vizsgálatára terjed ki.

V. 2. Az érintett tájékoztatáshoz való jogának vizsgálata

A Panaszos jogi képviselője 2016. április 14. napján tájékoztatást kért a Panaszos személyes adatainak kezelésével kapcsolatban a Kötelezettől, a Panaszos [...] számú hitelszerződésével összefüggésben nyilvántartott személyes adatairól, az adatok forrásáról, az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatfeldolgozó nevééről és címéről, illetve az adatkezeléssel összefüggő tevékenységéről, valamint az adattovábbítás céljáról, jogalapjáról és címzettjéről. A Panaszos azonban a kérelemre az Infotv. 15. § (4) bekezdésében foglalt határidőn belül nem kapott választ. 2016. június 21. napján ezért a meghatalmazott jogi képviselő ismételt tájékoztatást kért a

Panaszos személyes adatainak kezelésével összefüggésben, mely kérelemre a Kötelezett által nyújtott válasz azonban nem tartalmazta az a kérelemben, valamint Infotv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott valamennyi adatkezelési körülményt, mivel a Kötelezett 2016. július 20. napján kelt tájékoztatása csupán az alábbiakra terjedt ki: a Panaszos az általa megkötött hitelszerződéssel kapcsolatosan a szerződés megkötése, a szerződésszerű teljesítés érdekében bocsátotta a Kötelezett részére személyes adatait. Az adatok konkrét felsorolását azonban már nem tartalmazta a válaszlevél. Az adatkezelés jogalapjának az érintett hozzájárulását jelölték meg. Az adatkezelés időtartamát pedig a szerződéses jogviszony megszűnését követő tíz évben határozták meg. Ezen túlmenően a tájékoztatás további adatkezelési körülményekre nem terjedt ki.

A Kötelezett a tényállás tisztázása során a Hatóságnak megküldött válaszlevelében mind a tájékoztatás elmulasztását, mind a hiányos tájékoztatást egyedi ügyintézői hibával indokolta.

Az Infotv. a tájékoztatáshoz való jogot az érintetti jogok között szabályozza. Az Infotv. 14. § a) pontja értelmében az érintett tájékoztatást kérhet a személyes adatai kezeléséről, míg az ezzel összefüggő adatkezelési kötelezettségeket az Infotv. 15-16. §-a határozza meg.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlatával összhangban az információs önrendelkezési jog alapvető lényege az, hogy *„mindenki számára követhetővé és ellenőrizhetővé kell tenni az adatfeldolgozás egész útját, vagyis mindenkinek joga van tudni, ki, hol, mikor, milyen célra használja fel az ő személyes adatát.”* Az érintett saját személyes adatainak követhetősége és ellenőrizhetősége csak úgy valósulhat meg, ha az érintett az adatkezelést teljességében, az adatkezelő által rögzített formájában ténylegesen megismerheti. Az Alkotmánybíróság értelmezésében tehát az információs önrendelkezési jog mint alkotmányos alapjog, a személyes adatok szélesebb körű megismerhetőségét teszi lehetővé az érintett számára.

A Hatóság álláspontja szerint mind az Alkotmánybíróság gyakorlata, mind az uniós jogi rendelkezések³ azt mutatják, hogy az érintetteknek a személyes adataik megismerésére vonatkozó joguk egy széleskörű jogosítvány, amely kiterjed valamennyi, az adatkezelő által kezelt adat megismerésére.

A jogalkotó a tájékoztatáshoz való jog részletszabályait alapvetően az Infotv. 15. §-ában határozta meg. Az Infotv. 15. § (1) bekezdése alapján tehát az adatkezelőnek tájékoztatnia kell az érintettet a vele összefüggésben kezelt személyes adatokról, valamint az adatkezelés összes körülményéről.

A személyes adatokról történő tájékoztatás módjával kapcsolatban az alapvető adatkezelési kötelezettségeket az Infotv. 15. § (4) bekezdése részletezi: *„Az adatkezelő köteles a kérelem benyújtásától számított legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 25 napon belül, közérthető formában, az érintett erre irányuló kérelmére írásban megadni a tájékoztatást.”*

³ A tájékoztatáshoz való jog Infotv.-beli szabályainak értelmezése során segítséget nyújt az Infotv. alapjául szolgáló uniós jogszabály, a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 95/46/EK irányelv (a továbbiakban: Adatvédelmi Irányelv) is. Az Adatvédelmi Irányelv 12. cikke „adathozzáféréshez való jogként” („right of access”) ismeri az Infotv. 14. § a) pontjában szereplő érintetti jogot. Az Irányelv 12. cikk a) pontja alapján az érintett számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy megerősítést kapjon arról, hogy rá vonatkozóan adatok kezelése folyamatban van-e, illetve azt is, hogy érthető formában értesítést kapjon az adatkezelés alatt álló adatokról és azok forrásával kapcsolatos minden rendelkezésre álló információiról. Ennek alapján az adatkezelőnek minden, az érintettel kapcsolatban rendelkezésre álló személyes adatról, közérthető formában tájékoztatni kell az érintettet. Vagyis az adatokhoz történő hozzáférés kiterjed az adatkezelő által az érintettel összefüggésben kezelt személyes adatok teljes körű megismerésére is.

Az Infotv. nem tartalmaz arra vonatkozó jogot, hogy az érintett megválaszthassa „a tájékoztatás formáját”, az Infotv. 15. § (4) bekezdésében szereplő „közérthetőség” elsődlegesen az adatkezelővel szemben fennálló kötelezettség és másodsorban az érintettet megillető jogosultság. Alapvetően az adatkezelőt terheli az, hogy a tájékoztatása közérthető legyen, míg ha az érintett a kapott tájékoztatás alapján úgy ítéli meg, hogy az nem minősül közérthetőnek, akkor újabb, a közérthetőség követelményét teljesítő tájékoztatást kérhet az adatkezelőtől.

A Hatóság álláspontja szerint, amikor több adatkezelési cél is fennáll, és az egyes célokhoz más és más adatkört használ az adatkezelő, valamennyi adatkezelési célra vonatkozóan külön-külön kell megadni az adatkezelési tájékoztatást. Az érintett akkor tudja ugyanis felmérni azt, hogy az adatkezelések milyen hatással járnak a magánszférájára, ha célonként megjelenítve látja az egyes adatkezelések körülményeit. Emellett ezáltal biztosítja az adatkezelő az adatalany számára annak lehetőségét, hogy ellenőrizze az Infotv. 4. § (2) bekezdésében rögzített alapelv teljesülését: valóban az elengedhetetlenül szükséges adatokat kezeli-e az adatkezelő, illetve a célok megvalósulásához szükséges mértékűek-e az adatkezelések.

A Hatóság mindezek és a rendelkezésére álló dokumentumok alapján megállapította, hogy egyrészt a Kötelezett a Panaszos 2016. április 14. napján kelt adatkezelési tájékoztatás iránti kérelmére nem nyújtott tájékoztatást a [...] számú hitelszerződéssel összefüggésben.

Másrészt a Panaszos 2016. június 21. napján kelt – ismételt – adatkezelési tájékoztatás iránti kérelmére a Kötelezett 2016. július 20. napján kelt levelével hiányos tájékoztatást adott. A tájékoztatáskérés ugyanis a Panaszos nyilvántartott személyes adataira, az adatok forrására, az adatkezelés céljára és jogalapjára, az adatfeldolgozó nevére és címére, illetve az adatkezeléssel összefüggő tevékenységére, valamint az adattovábbítás céljára, jogalapjára és címzettjére irányult.

Ehhez képest a tájékoztatás nem tartalmazta a nyilvántartott személyes adatokat.

A tájékoztatás nem tartalmazta továbbá azt sem, hogy a Kötelezett – a korábbiakban kifejtettek szerint – megbízási szerződést kötött a [...] Kft.-vel követelésérvényesítési tevékenységre vonatkozóan, mely tevékenységhez a Kötelezett e cég rendelkezésére bocsátotta a szükséges adatokat. Ezen túlmenően a tájékoztatás azt sem tartalmazta, hogy a Panaszossal szemben a más jogosult által kezdeményezett végrehajtási eljárás során a Kötelezett zálogjogosultként szintén lejárt követelés érvényesítése céljából bírósági végrehajtó rendelkezésére bocsátotta az eljáráshoz szükséges adatokat. Jelen adatvédelmi hatósági eljárásának nem tárgya ezen cég, illetve bírósági végrehajtó adatkezelésben betöltött szerepének vizsgálata, azonban a Hatóság állandó gyakorlata szerint amennyiben a cég, illetve végrehajtó a megbízó ügyfeleinek az adatait a megbízó jogainak érvényesítése és kötelezettségeinek teljesítése érdekében kezeli, és az adatkezelés tekintetében önálló döntéseket nem hozhat, abban az esetben adatfeldolgozónak minősülnek. Ebben az esetben pedig a Kötelezettnek tájékoztatást kellett volna nyújtani ezen adatfeldolgozók nevről, címéről, valamint az adatkezeléssel összefüggő tevékenységükről. Amennyiben ezen cég, illetve végrehajtó nem adatfeldolgozói minőségben vesz részt az adatkezelésben, úgy az adattovábbításokról kellett volna tájékoztatni a Panaszost, azaz az adattovábbítások céljáról, az adattovábbítások jogalapjáról és az adattovábbítások címzettjeiről.

Az Infotv. vonatkozó, 2015. október 1-jétől hatályos módosítása kiegészítette az adatkezelésről való tájékoztatás tartalmát és az magában foglalja az esetleges adatvédelmi incidens körülményeiről, hatásairól és annak elhárítására megtett intézkedésekről szóló tájékoztatást is. A Hatóság álláspontja szerint ugyanis amennyiben ilyen eset történik az adatkezelőnél – a törvény kötelező előírása mellett –, az érintettet így tudja teljes egészében felismerni azt, hogy az adott adatkezelés milyen hatással van az információs önrendelkezési jogára és a magánszférájára. Így

jelen ügyben is, amennyiben adatvédelmi incidens volt a Kötelezettnél, és ez érintette a Panaszost, úgy arról őt tájékoztatni kell.

Megjegyzendő, hogy az Infotv. 15. § (1) bekezdése kifejezetten nem tartalmazza, hogy az érintetteket tájékoztatni kellene az adatkezeléssel összefüggésben őket megillető jogokról és jogorvoslati lehetőségekről. Ugyanakkor – szintén az információs önrendelkezési jog tartalmából adódóan – ezzel válik teljessé az érintetteknek nyújtott tájékoztatás, hiszen a tájékoztatás tartalmának megismerését követően tudják adott esetben ezen további jogosítványukat érvényesíteni. Ezzel összefüggésben az adatkezelőnek ki kell térnie arra, hogy milyen elérhetőségen keresztül tudja az érintett a jogát érvényesíteni, az adatkezelő mennyi időn belül tesz eleget az érintetti kérelemnek. Az adatkezelőnek a jogérvényesítési lehetőségek körében érdemes kitérnie arra, hogy az adatalanyok valamely eljárás kezdeményezése előtt célszerű a panaszt először az adatkezelőnek elküldenie, hiszen ezáltal lehetőség nyílik arra, hogy az adatkezelő magától helyreállítsa a jogszerű állapotot. Az adatkezelőnek a jogorvoslati lehetőségek között két eljárás kezdeményezésének lehetőségéről kell tájékoztatást adniuk. Egyfelől fel kell az adatalany figyelmét hívni arra, hogy a Hatóság eljárását kezdeményezheti. Az adatkezelőknek a tájékoztatóban fel kell tüntetniük a Hatóság hivatalos elektronikus levezési címét, postai elérhetőségét, telefonszámát, illetve a Hatóság honlapjának a címét. Másfelől az érintettet tájékoztatni kell a bírósághoz fordulás lehetőségéről. Ebben az esetben az adatkezelőknek ki kell térni arra a sajátosságra, hogy az érintett dönthet úgy, hogy a pert a lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti törvényszék előtt indítja meg. Minderre tekintettel a Hatóság álláspontja szerint a tájékoztatásnak ki kell térni az érintett jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

Mindemellett a Kötelezett tájékoztatójában szereplő általános megfogalmazás, mely szerint a rendelkezésre bocsátott adatokat a személyes adatok védelméről szóló törvényben foglaltaknak megfelelően kezelik, semmitmondó és nincs értelme erről tájékoztatást adni, hiszen az érintett ez alapján nem tudja ténylegesen ellenőrizni, hogy az adott adatkezelés miként hat a magánszférájára.

Mindezek alapján, mivel a Kötelezett nem nyújtott minden adatkezelési körülményre kiterjedő, illetve megfelelő tájékoztatást a Panaszos részére, megsértette az Infotv. 15. § (1) bekezdés szerinti tájékoztatási kötelezettséget.

V. 3. A Kötelezett adatkezelői felelőssége

A Kötelezett egyedi ügyintézői hibával indokolta mind a tájékoztatás elmulasztását, mind a hiányos tartalmú tájékoztatást. A Hatóság álláspontja szerint azonban ez az érvelés nem mentesíti a Kötelezettet az adatkezelői felelősség alól, tekintettel arra, hogy az Infotv. 3. § 9. pontja értelmében a Kötelezett minősül adatkezelőnek és nem a munkavállalói. A Kötelezett az, aki megszervezi az adatkezelés folyamatát és meghozza az adatkezelésre vonatkozó döntéseket, nem pedig az ügyintézők.

Az adatkezelő legfontosabb jellemzője az, hogy érdemi döntéshozatali jogkörrel rendelkezik, és felelősséggel tartozik az adatkezelés valamennyi, Infotv.-ben rögzített kötelezettség teljesítéséért.

Az Adatvédelmi Irányelv 29. cikke szerint létrehozott Adatvédelmi Munkacsoport⁴ (a továbbiakban: Adatvédelmi Munkacsoport) az „adatkezelő” és az „adatfeldolgozó” fogalmáról szóló 1/2010.

⁴ Az Adatvédelmi Munkacsoport az adatvédelemmel, valamint a magánélet védelmével kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó, független európai tanácsadó szerv.

számú véleményében szintén kifejtette, hogy „Végső soron a vállalatot vagy szervezet kell felelősnek tekinteni az adatfeldolgozásért és az adatvédelmi jogszabályokból eredő kötelezettségekért, kivéve, ha egyértelmű elemek utalnak arra, hogy egy természetes személy a felelős. [...] Azonban az ilyen esetekben is, amikor konkrét természetes személyt neveznek ki, hogy biztosítsa az adatvédelmi elvek betartását vagy hogy személyes adatokat dolgozzon fel, ez a személy nem lesz adatkezelő, hanem annak a jogi személynek (vállalatnak vagy köztestületnek) a nevében jár el, amely adatkezelői minőségében továbbra is felelős az alapelvek megsértése esetén.”

Az ügyintézői hiba tehát nem minősül kimentési oknak, ebben az esetben is az adatkezelő viseli a felelősséget.

Mindezek alapján tehát a Kötelezett mint adatkezelő nem tett eleget tájékoztatási kötelezettségének, és e határozat szerinti jogsértés az ő felelősségi körébe esik.

VI. Alkalmazott szankció és indokolása

A Hatóság a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és jelen határozatban az Infotv. 61. § (1) bekezdés f) pontja alapján elrendelte, hogy Kötelezett nyújtson tájékoztatást a Panaszos részére az Infotv. 15. § (1) bekezdése szerinti adatkezelési körülményekről a Panaszos megadott hitelszerződése tekintetében.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdésének g) pontja értelmében a Hatóság az Infotv. 61. § (3) bekezdése szerinti, százezer forinttól húszmillió forintig terjedő bírság kiszabására jogosult jogellenes adatkezelés esetén. Abban a kérdésben, hogy indokolt-e adatvédelmi bírság kiszabása, a Hatóság az Infotv. 61. § (4) bekezdése alapján mérlegelte az ügy összes körülményét, és azok alapján szükségesnek tartotta bírság kiszabását.

A bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva határozta meg. Kiszabása során elsősorban a következőket vette figyelembe:

- a kétszeri tájékoztatáskérés ellenére sem kapott a Panaszos közérthető, minden adatkezelési körülményre kiterjedő tájékoztatást – annak ellenére sem, hogy az ügyben eljáró ügyintéző mindkét esetben jogi tanácsot kapott;
- a bírsággal sújtásnak oka volt a bírsággal elérendő speciális prevenció is, a Kötelezett újabb jogsértéstől való visszatartása és az egyedi ügyintézői hibák kiküszöbölése mellett tájékoztatási gyakorlatának a jogszerűség irányába való előmozdítása.

VII. Eljárási szabályok

Jelen határozat a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 71. § (1) bekezdésén és a 72. § (1) bekezdésén alapul, a fellebbezést a Ket. 100. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki. E határozat a Ket. 73/A. § (3) bekezdése alapján a közlés napján jogerőre emelkedik.

A Hatóság a határozatnak a honlapján történő nyilvánosságra hozatalát a generális prevenció érdekében, az Infotv. 61. § (2) bekezdése alapján rendelte el.

Jelen határozat nem tanúsítja a Kötelezett által végzett adatkezelés jogszerűségét azon kérdésekben, melyek vizsgálatára az adatvédelmi hatósági eljárás során nem került sor, és nem tanúsítja az eljárás során megküldött szabályzatok teljes körű megfelelését sem.

A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét a Ket. 100.§ (2) bekezdése biztosítja, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság illetékességét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 326.§ (7) bekezdésén alapul. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Pp. 330. § (2) és (3) bekezdése határozza meg. A keresetlevél benyújtásának módjáról szóló tájékoztatás a Pp. 340/B. § -án alapul, mely szerint 2016. július 1. napjától a jogi képviselővel eljáró fél és a belföldi székhelyű gazdálkodó szervezet számára kötelező az elektronikus kapcsolattartás. A Pp. 397/I. § (2) bekezdés b) pontjában, valamint a 397/J. § (b) pontjában foglalt átmeneti rendelkezések értelmében a Pp. 340/B. § rendelkezéseit a 2016. július 1. napján és az azt követően indult közigazgatási eljárás során hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránti perekben kell alkalmazni. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről szóló tájékoztatás a Pp. 338. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

A bíróságot a megfelelő számlaszámra megfizetni a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNB rendelet) 25. § a) pontjának aa) alpontjában (átutalás), b) pontjának bb) alpontjában (készpénzbefizetés fizetési számlára), c) pontjának ca) alpontjában (készpénzáttutalás) felsorolt fizetési módok formájában lehet. A kötelezettség teljesítése során irányadó az MNB rendelet VI. fejezete, azzal a kitételrel, hogy a Hatóság épületében nincs lehetőség a bírágösszeg befizetésre.

A késedelmi pótlék mértékéről szóló tájékoztatás az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 165. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 42. § (3) bekezdése szerint a jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírság, valamint a meg nem fizetett bírság miatt jogerősen kiszabott és meg nem fizetett késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

A Ket. 127. § (2) bekezdése szerint „Az elsőfokú hatóság megindítja a végrehajtást, ha megállapította, hogy a végrehajtható döntésben elrendelt kötelezettség teljesítése határidőre nem vagy csak részben, vagy nem az előírásoknak megfelelően történt”.

A Ket. 134. § d) pontja értelmében, ha a végrehajtás meghatározott cselekmény elvégzésére vagy meghatározott magatartásra (a továbbiakban együtt: meghatározott cselekmény) irányul, a teljesítés elmaradása esetén a végrehajtást foganatosító szerv, ha a teljesítés elmaradása a kötelezettnek felróható, a kötelezettel szemben vagyoni helyzete és jövedelmi viszonyai vizsgálata nélkül eljárási bírságot szabhat ki.

A Ket. 61. § (2) bekezdése szerint az eljárási bírság legkisebb összege ötezer forint, legmagasabb összege jogi személy esetén egymillió forint. A Ket. 61. § (3) bekezdése alapján az eljárási bírság egy eljárásban, ugyanazon kötelezettség ismételt megszegése vagy más kötelezettségzegés esetén ismételten is kiszabható.

A Ket. 74. §-a alapján a Kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében annak igazolásával kérheti a Hatóságtól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, hogy rajta kívül álló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene.

A határidő lejárta után a Kötelezett – feltéve, hogy a végrehajtást még nem indították meg – az igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt. Ha a Hatóság elutasítja az igazolási kérelmet és a fizetési kedvezmény iránti kérelmet, egyidejűleg dönt a végrehajtás megindításáról is.

Amennyiben részletfizetésre vonatkozó kérelmet kíván előterjeszteni, úgy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 28. § (1) bekezdésére tekintettel illetéket kell fizetni, mivel a fizetési

könnyítésre vonatkozó eljárás nem tartozik a 33. § (2) bekezdésében foglalt alkotmányos jogok érvényesítése okán illetékmentes eljárások körébe. Az Itv. 29. § (1) bekezdés szerint a kérelemre indult elsőfokú eljárás illetéke 3.000 Ft, melyet a kérelem beterjesztésével egyidejűleg kell leróni.

Az illeték mértékéről és az illetékfeljegyzési jogról való tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. §-ának (3) és (4) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdésének h) pontján alapul.

A Hatóság az ügyben az Infotv. 60. § (5) bekezdése által meghatározott ügyintézési határidőt nem lépte túl.

A Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességi területét az Infotv. szabályozza.

Budapest, 2016. december 12.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár